

Vragenlijst taken en bevoegdheden operationele partners en risicosectoren COVID-19

Naar aanleiding van de aanbevelingen van het Aanjaagteam beschermingen arbeidsmigranten o.l.v. (10)/(2e) is er behoefte om helder te maken wat de taken en bevoegdheden zijn van de diverse toezichhouders en uitvoerende diensten in geval van een uitbraak van het coronavirus bij een bedrijf, zoals recent bij diverse slachthuizen. Daarnaast is verzocht om een draaiboek of plan van aanpak om te bekijken hoe in zo'n situatie gecoördineerde actie ondernomen kan worden. Voor dit doel is vanuit de ministeries van VWS, LNV, SZW en J&V (DG Politie) een kleine werkgroep geformeerd die dit proces ondersteunt en vastlegt in een 'draaiboek' (beperkt zoals een stroomschema danwel uitgebreid zoals een operationeel draaiboek). Om de samenwerking tussen de betrokken partijen te bevorderen wordt onder regie van de veiligheidsregio's gewerkt aan de oprichting van een landelijk operationeel samenwerkingsplatform ('slachterijkamer'). Tevens wordt hiervoor een governance-structuur ingericht.

Om snel in kaart te brengen wat de taken en bevoegdheden van de toezichhouders en uitvoerende diensten zijn, waar de lacunes zitten in het toezicht, in welke sectoren de grootste risico's voor besmetting bestaan en welke ideeën de toezichhouders en uitvoerende diensten hebben bij een nieuw samenwerkingsplatform en ondersteunend governance-model, is besloten een vragenlijst te versturen naar de volgende toezichhouders en uitvoerende diensten: NVWA, Inspectie SZW, ILT, veiligheidsregio's, gemeenten en GGD. Omdat het de bedoeling is dat het draaiboek al op 29 juni a.s. wordt gepresenteerd in het Veiligheidsberaad, mogelijk in aanwezigheid van vertegenwoordigers van genoemde diensten, wordt u verzocht deze vragenlijst uiterlijk op **donderdag 18 juni om 17:00 uur retour** te sturen. Wij zijn ons terdege bewust van de korte deadline, maar wij verwachten dat het invullen van de vragenlijst niet meer dan een uur in beslag neemt.

VRAGENLIJST*Invullen vragenlijst + contactpersoon*

1. Door wie is deze vragenlijst ingevuld (naam/telefoonnr./e-mailadres)?

(10)(2e) (gemeentelijke invalshoek) en (10)(2e) (Veiligheidsregio's). Het gezamenlijk invullen heeft plaatsgevonden tijdens een kort telefoongesprek tussen (10)(2e) en (10)(2e)

2. Wie kan als contactpersoon worden benaderd (naam/telefoonnr./e-mailadres)?

Zie punt 1.

(10)(2e) , (10)(2e) ((10)(2e) @vnog.nl, (10)(2e)) en (10)(2e) , (10)(2e) ((10)(2e) @vnog.nl, (10)(2e)) namens Veiligheidsregio's

(10)(2e) ((10)(2e) @epe.nl, (10)(2e)) als contactpersoon voor Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (oranje kolom)

Taken en verantwoordelijkheden

3. Omschrijf de taken en verantwoordelijkheden van uw dienst in de context van de COVID-19-crisis.

VR: Conform de Wet Veiligheidsregio's en Wet Publieke Gezondheid
Gemeenten: Als 'eigenaar' van VR en GGD en toezicht op gebruik openbare ruimte.

4. Zijn er taken en verantwoordelijkheden bij gekomen tijdens de crisis en zo ja, welke?

VR: Verantwoordelijkheden zijn er niet bijgekomen, deze zijn volledig verankerd in WVR, WPG en Gemeentewet. Bijzonderheden t.o.v. 'normaal' komen voort uit de Grip 4 status en deze is verankerd in de WVR.

Wat betreft extra taken richt het VNOG/GGD NOG Regionaal Beleidsteam zich ook op (1) Zorgcontinuïteit en (2) Covid 19 in relatie tot Arbeidsmigranten in Duits Nederlandse informatie-uitwisseling.

5. Beschrijf de wijze waarop uw dienst zijn taken en verantwoordelijkheden tijdens de coronacrisis uitvoert. Indien hiervoor een handelingskader is opgesteld, kunt u dit bijleveren?

VR en gemeenten: indien van toepassing wordt dit nagezonden via Email.

6. Zijn de bevoegdheden van uw organisatie in deze context naar uw mening toereikend, mede in het licht van de noodzaak om tijdens een uitbraak snel, effectief en efficiënt op te kunnen treden? Zo nee, hoe zouden deze moeten/kunnen worden verbeterd?

VR en gemeenten:

- verplichting tot quarantaine is een zwaar juridisch traject t.o.v. vrijwillige quarantaine
- AVG is een beperking in informatie-uitwisseling

7. Op welke wijze zou volgens u het toezicht op risicosectoren (voor een uitbraak van het coronavirus) kunnen worden verbeterd?

VR: Beter vooraf afgestemde informatiedeling tussen actoren (AVG regel-vrij): object, onderneming, doelgroep of branche gerelateerd

Gemeenten: Organisatie en de verantwoordelijkheid voor woon-werk-vervoersomstandigheden ligt bij branches en ondernemingen, gemeente willen en kunnen hier geen extra rol op zich nemen (bijv. in relatie tot huisvesting arbeidsmigranten)

8. Zijn er lacunes in het toezicht bij een uitbraak van het coronavirus? Zo ja, hoe zouden die kunnen worden gedicht?

VR en gemeenten:

Ja, er zijn lacunes:

- in het toezicht van huisvesting en de mogelijkheden om snel tijdelijke, geschikte huisvesting te realiseren voor arbeidsmigranten.
- Integrale aanpak mist momenteel, integraal op het vlak van toezicht op de keten gezondheid-wonen-belonen-vervoer-werkomstandigheden

9. Welke rol kunnen externe partijen, bijv. brancheorganisaties, spelen in het voorkomen van risicovolle situaties?

VR en gemeenten:

Primair zijn brancheorganisaties te allen tijde als eerste aan zet, in beleid en in uitvoering van maatregelen. Toezicht op de uitvoering van maatregelen zou ook door de branche zelf opgezet moeten worden.

Secundair zijn dat ondernemingen zelf, daar waar de branche tekort schiet.

Samenwerking met andere toezichthouders en uitvoerende diensten

10. Hoe kan de samenwerking tussen de toezichthouders worden verbeterd?

VR en gemeenten:

Integraliteit organiseren tussen toezichthouders op verschillende niveaus: landelijk (lees: ministerieel, inspecties, sectoraal) en uitvoerend (lees: regionaal/geografisch). Laatstgenoemde gaat over lokale politie/boa's, inspecteurs AI, inspecteurs NVWA etc. die actief zijn binnen geografische gebieden in Nederland en vanuit hun normale werkprocessen ook verbonden zijn met de betreffende ondernemingen/doelgroepen en branches.

11. Zijn er belemmeringen voor uw organisatie om gegevens uit te wisselen met andere organisaties?

VR en gemeenten:

Ja, integraal overzicht over vraag en aanbod van informatie in een afgebakend beleidsgebied. Nu lijkt informatievraag en het genereren van die informatie redelijk impulsgericht. De GGD heeft haar informatievraag op orde vanuit Bron en Contact Onderzoek, maar zo gauw er binnen die vraagstelling andere factoren komen (voorbeeld: waar zijn mensen gehuisvest, wat is hun track record qua locaties waar gewerkt wordt etc.) houdt het op. Vanwege gebrek aan overzicht bij ondernemingen/branches, doordat het lastig is om keten overstijgend te werken, door taal- en definitie verschillen (semantiek) en doorzettingmacht.

12. Ervaart u belemmeringen bij andere overheidsorganisaties om gegevens met uw organisatie uit te wisselen? Zo ja, wat heeft dat voor gevolgen voor uw dienst?

VR en gemeenten:

Ja, elke partij/organisatie/partner werkt vanuit haar eigen administratieve werkelijkheid en dito snelheid. Dit geeft vertraging/uitleg/begripsopbouw op momenten dat snelheid noodzakelijk is. Centrale aansturing mist en moet ter plekke georganiseerd worden in het moment'.

(10)(2a)

13. Op welke wijze kan de uitwisseling van informatie worden verbeterd?

VR en gemeenten:

Bevoegdheden organiseren op het snijvlak van de huidige bevoegdheden van diensten, partners, gemeenten etc. met dito doorzettingsmacht.

Juridisch kader

Welke bevoegdheden zouden in wetgeving moeten worden verankerd?

VR:

Bevoegdheden die de voorzitter van de VR kan uitoefenen vanuit WVR en WPG, zonder dat dat gekoppeld is aan Grip 4, zoals in de huidige Corona-crisis.

Gemeenten: Quarantaine-verplichting zou eenvoudiger geregeld moeten kunnen worden, vanwege de huidige juridische consequenties is verplichte quarantaine bijna geen optie. In Duitsland is wet- en regelgeving op dit gebied effectiever ingericht.

14. Is het huidige wettelijke kader toereikend, bijvoorbeeld voor de uitwisseling van gegevens of het uitoefenen van het toezicht?

VR en gemeenten: Nee, zie antwoord vraag 13

Risicosectoren

15. Kan uw dienst nu al op grond van zijn bevindingen bepaalde sectoren benoemen waar een hoog/verhoogd risico bestaat voor een uitbraak van het coronavirus en waarop baseert u dit?

VR en gemeenten:

Centraal thema hierbij is huisvesting (veel mensen vlak op elkaar in slechte hygiënische omstandigheden). Hier uit voort komen de beroepssectoren waar deze arbeidsmigranten werkzaam zijn: vlees, groente, fruit, horeca, distributiecentra, kabelleggers, wegenbouw, woningbouw etc. etc.

Helpend hierbij is investeren op Covid 19-bewustzijn bij de doelgroep arbeidsmigranten. Uit de praktijk blijkt dat investeren op cultuur- en taalaspecten en goede voorlichting zou kunnen helpen in het naleven van de 1,5 meter uitgangspunten en daarmee het beperken van verspreiding van het virus.

16. Op welke wijze zouden signalen over risico's of misstanden in bedrijven opgevangen en verwerkt moeten worden om tijdig te kunnen acteren?

Gemeenten:

Signalen zouden binnen moeten komen bij een meldpunt/landelijk loket (frontoffice), beoordeeld door een casusteam met integrale samenstelling en vervolgens worden verwerkt door integraal georganiseerde lokale/regionale teams.

Samenwerkingsplatform

17. Welke rollen zou het samenwerkingplatform moeten/kunnen vervullen op het terrein van de beheersing van risico's?

Gemeenten:

Verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij branches en ondernemingen, een warme verantwoordingslijn van branches en ondernemingen naar het platform zou daarbij voorwaarde moeten zijn, wederom vanwege integraliteit.

Overig

18. Waar heeft uw organisatie in de huidige context verder nog behoefte aan?

Gemeente: branches moeten verantwoordelijkheid sterker en openlijker moeten oppakken dan nu gebeurt.

Gemeenten:

Sinds Corona maatregelen houden gemeenten minder of geen toezicht op de gebruikelijke terreinen zoals op bijvoorbeeld APV en ruimtelijke ordening. Er is behoefte aan extra BOA capaciteit of middelen daarvoor.

Daarnaast geven gemeenten aan dat er sowieso geen nieuwe toezichtstaken richting gemeenten kunnen komen zonder dat daar extra middelen voor beschikbaar komen.